

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 37, din 27 aprilie 1944, în cauza penală privindu-l pe

Florea Ivan XXXXX, născut în anul XXXXX,
originar din XXXXX.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 37, din 27 aprilie 1944, Florea Ivan a fost condamnat în baza art. 54-1, „a” Cod penal al RSSU la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe termen de 3 ani și confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, inculpatul Florea Ivan a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că locuind în satul XXXXX, teritoriu temporar ocupat de armata germano – română, activând în funcție de staroste, în august 1941 a denunțat organelor represive române 16 persoane din activul sovietic al satului, fiind arestați de jandarmi. În aprilie 1943, tot el, fiind ofițer al armatei române, a fost recrutat în calitate de agent, având misiune de a depista și comunica autorităților române informație despre comuniști, partizani și activiști sovietici.

Executând dispozițiile primite, în septembrie 1943 inculpatul a denunțat jandarmeriei 4 persoane, inclusiv partizani și comuniști, ultimii fiind arestați.

Prin acțiunile sale, inculpatul Florea Ivan a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 54-1”a” Cod penal al RSSU, adică trădare de patrie.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Florea I. a declarat că, a locuit pe teritoriul temporar ocupat de armata germano-română, fiind în funcție de staroste a satului, în august 1941 a întocmit lista activiștilor sovietici și a transmis-o

organelor represive române în privința a 16 activiști sovietici, care ulterior au fost arestați. Activiștii au fost reținuți pentru o zi, ulterior fiind eliberați, iar el a fost ținut în arest 3 zile pentru denunț fals. Inculpatul a susținut că, din numărul total de activiști, nimeni nu a fost ținut în arest pe durată îndelungată de timp și nici nu au fost bătuți, el personal nu a arestat pe nimeni. A colaborat cu autoritățile române deoarece i s-a spus că puterea sovietică nu v-a mai reveni niciodată.

Circumstanțele incriminate inculpatului Florea Ivan au fost confirmate în ședința de judecată prin declarațiile martorilor Șemetiuc F., Izman V. și Șveț P.

3. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 37, din 27 aprilie 1944, cu încetarea procesului penal în privința lui Florea Ivan și reabilitarea lui, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, Procurorul General Adjunct invocă faptul că probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, trădare de patrie, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul Florea Ivan ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre prejudicierea capacității militare, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, așa cum prevede acest articol.

Astfel, procurorul consideră, că condamnarea inculpatului Florea Ivan pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. Din acest motiv, hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Florea Ivan în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

Prin urmare, inculpatul Florea Ivan în conformitate cu art. 3 al Legii RM nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Viciu fundamental în cadrul

procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărârea judecătorească definitivă împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Florea Ivan a fost condamnat, prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 37, din 27 aprilie 1944, pentru trădare de patrie.

Conform art. 5³ alin. (2) al Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată prezența în speță a motivelor întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Florea Ivan în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, cu casarea acesteia și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și cu dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al armatei nr. 37, din 27 aprilie 1944, cu încetarea procesului penal în privința lui **Florea Ivan XXXXX**, în baza învinuirii pe art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, pe motiv că există circumstanțe care

exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu art. 3 lit. a) a Legii Republicii Moldova nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **25 septembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor